

CHEMAREA

TINERIMEI ROMÂNE

ABONAMENTUL :

Pe un an Lei 180—
Pe un jumătate an Lei 90—
Pe 3 luni Lei 40—

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDAȚIA :

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 11. — Telefon 13—31

ADMINISTRAȚIA :

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon 10—86

Sfârșit de regim

Goană nebună. Marele partid al afa- cerilor veroase a deschis igghiabul tan- crezilor barați în nesățul lor imens, a dat semnalul jafului general, al ulti- mului atac contra averii publice. O adevărată febră a cuprins ceata sam- sarilor și șperțarilor cari fără rușinare despoesc buzunarele Statului și în cele din urmă ale contribuabililor. Droaia de legi votate cu viteză, ce constituie un record și față de „parlamentul Reșiței”, aranjamentele de ultima oră, graba cu care se strecoară cele mai importante legi de ordin economic, sunt tot atâtea semne de sfârșit de regim.

Se poate să ne înșelăm — nimeni nu poate fi profet în țara lui — dar oricine va recunoaște că în ritmul acesta de căzăcească sălbatică e ceva din grija regimurilor cu o activitate nulă în ceea ce privește binele obștesc, și care pe lângă că în decursul existenței sale nu s'a îngrijit de altceva decât sacra familie liberală, își pardosește dru- mul retragerii cu perini moi, se apro- vizează cu merinde din belșug pen- tru o lungă și idilică opoziție, dând loviturile de ultima oară. E ceva putred în viața acestui regim, miroasă ceva a mortăciune.

Guvernul simte că i-a sunat ora despărțirii de putere, știe că ce a fost nu va mai reveni și că era de legali- tate și a stabilității ordinei de drept, ale cărei temelii le va pune guvernarea partidului național-țărănesc, va ridica moralul, demnitatea și curajul civic, va fi o epocă de aur și izvorul civilizației adevărat occidentale.

Salutul de adio vibrează cu tristețea pe buzele beneficiarilor guvernării.

Cât a dat un Ion Brătianu, ca de Vintilă și de constantineștii regimului să nu mai vorbim, pentru artă, pentru bibliotecă, pentru instituții culturale și sociale? Ce au dăruit spoliatorii acestui popor din avutul lor propriu pentru asemenea scopuri? Nimic și iar nimic!

Vă închipuiți ce va lăsa în cassa Statului această ceată de lăcuste hrăpă- rețe și devastatoare în numele sacralui patriotism, când vor executa pentru ultima oară testamentul „prin noi și pentru noi înșine.”

Și atunci să nu se mire nimeni dacă imensele averi acumulate pe nedrept și nemuncite din bani publici, din imen- sele bogății monopolizate ale acestei țări, vor trebui să se întoarcă în vistieria Statului pentru a fi puse în serviciul neamului, a promovării binelui obștesc.

Trucurile.

Am fost la procesul studentesc. Am avut prilejul să-mi verific toate presupunțiile asupra nevinovăției, celor aruncați fără nici un cri- teriu în umezeala inchișorilor militare. În decursul celor patru zile, în cari s'a desfășurat procesul s'au demascat multe din păcatele unui regim ticălos, multe din rachiile cari se pănă la temelia vieții noastre de stat. Și faptul cel mai important este stabilită — până acum zădăr- nică prin toate mijloacele posibile — stabilirea răspunderii guver- nului în cele întâmplate la Oradea-Mare. A reieșit aceasta clar din poziția dlui Lorin Popescu — făcută sub prestare de jurământ — cât și din a dlui Cronț ori ceilalți martori. Conducătorii studențimii au declarat că o. subs cretar Tătărescu este implicat direct în des- șurarea congresului oela Oradea.

Dar guvernul conștientă și ispășitori. Și-atunci a r-curs la trucuri. D. colonelul Albu, comandantul pieții Oradea — a măruiri-it că prin trucul eliberării unor bilete de circulație în oraș — a invitat mulți studenți la poliție. Se'nțelege s'au conformat și au căzut în cur-a dlui colonel — tocmai studenții nevinovați — cari fără se bănuiescă ceva au plecat la prefectura poliției. Aici li-s'a luat o declarație, pe urmă au fost puși în libertate.

După mai bine de o lună s'a emis contra lor mandat de arestare și-au fost aruncați în t-mniți. Iată felul în care guvernul liberal ce rcă să fugă de răspundere. D. Duca care declară platonice deiată-a ori în Parlament, că își ia întreaga răspundere, astăzi satisface opinia publi- că prin: trucuri. Nimic nu s'a putut dovedi în sarcina vre-unui inculpat. Și cu toate astea 10 dintre ei au rămas „tapi ispășitori”.

Studențimea a fost provocată la Oradea-Mare. S'a dovedit că existau mulți agenți streini s'a d clarat sub prestare de jurământ, că s'a aruncat pe studenți apă fieră, l-mne, p-ctre.

După doi studenți s'a tras dintr'o curte un foc de revolver.

Guvernul, care a avut nevoie iminentă să creieze d-versiuni în politica internă, ca autor moral a dat mână liberă agenților p ovo- catori. Keller și Weiszlovits au așătat deas-menea spiriului studențimii.

La toate acestea, firește, s'a r-acionat.

Studenții însă nu pot fi invinuiți și condamnați pentru tot ce s'a întâmplat la Oradea. Căci s'a dovedit că a fost devastat chiar palatul episcopului Ciorogariu — care fusese declarat președinte de onoare al congresul i. Or; cine își poate imagina că studențimea română a putut săvârși acest act reprobabil.

Noi nu o credem! T-pii ispășitori cari suferă în umezeala inchi- sorilor nu sunt decât victimele unor trucuri ticăloase. B. Gr.

Ardealul fierbe

Revolta firească pe care au deslăn- tuit-o descendenții Fanarului prin exclu- derea d-lui Vaida-Voevod din parla- mentul României întregite, tremură și azi în suflul mahnit al poporului transilvănean. Solidarizar-a parlamentarilor ardeleni, adevărații reprezentanți legali ai Ardealului, în jurul marelui român Alexandru Vaida-Voevod, a avut un ră- sunet splendid, semnificativ pentru edu- cația civică a Ard lenilor. Marșul trium- fal al d-lui Vaida, primirea entuziastă și spontană pe care i-a făcut-o Ardealul este un avertisment în plus pentru gu- vern, că nu se mai poate tolera ostra- cizarea sistematică din partea camarilei. Hotărârea fermă a pop-urului de a nu mai tolera fărădelegile și batjocura neobrazată a bandei organizate în pasa- lăcuri de exploatare, a găsit o semni- ficativă expresie în glasul celor cari au alergat dela sute de kilometri pentru întâmpinarea și sărbătorirea d-lui Vaida- Voevod.

Mille de săteni cari au salutat pe d-l Vaida, simbolul luptelor noastre glorioase din trecutul nu prea îndepărtat, au dovedit încă odată iubirea și devo-

tamentul lor față de conducătorii firești ai poporului. Promtitudinea cu care au știut să protesteze contra actelor de- scerate ale oligarhiei liberale, arată că sunt g-ta să răspundă la chemarea conducătorilor firești

Ardealul fierbe! Nu sunt destule ne- mulțumiri și umiliri ce v n din partea copoilor regimului, nu este destul de mare mizeria și amărăciunea, demenții dela cărma Statului au crezut de bine să pună vârf acestor nemulțumiri prin ofensa de neertat pe care au adus-o Ardealului prin excluderea d-lui Vaida, și care ofensă a produs torente de in- digne în toate păturile sociale, fără deosebire de naționalitate.

Ardealul fierbe căci nu mai poate suporta domnia fanarioșilor, lipsiți de elementarul bun simț, el este hotărât să doboare cu orice preț regimul ticălos de azi. E prea mare în trăzneala și cinismul acestor descendenți ai șperțului și furturilor de urne!

Doamne, dă-le minte să se retragă din vreme în vre-un port, căci cine ar put a garanta liniștea și ordinea în cazul unei deslănțuiri a furiei poporului.

Studentul

Forța dinamică, a tradiționalismului studentesc dezvoltată sub diverse impre- jurări, a diferențiat sufletul studentesc. Uniunea oricât se străduiește să armo- nizeze cele două forțe tradiționale prin- cipale, nu-i reușește. Sunt prea mari diferențele de concepții și principii.

Față de concepția de a pune studen- țimea în slujba politicii militante sco- tându-o din laboratoare pe străzi, ali- mentat de dorința unui guvern slăbănog, ce se menține numai prin teroare și suprimarea libertăților pentru a-și pre- lungi hibrida-i existență prin diversiuni rușinoase, cari aruncă o pată rușinoasă nu numai asupra studențimii, ci și asupra națiunii întregi, se r-dică marea majoritate a studențimii, care nainte de toate își face datoria față de carte. Și sunt luptătorii libertăților, sunt pionii unei democrații adevărate și stâlpii unui naționalism sănătos, care nu se manifestă prin sparg-rea geamurilor ci opune pumnului tiraniei stâncă con- științei, de care se vor turti mâinile sacrilege.

Dintre primii vor eși agenții provo- catori și delatorii, cari pentru slujba lor rușinoasă vor fi răsplătiți din par- tea guvernului cu burse, cari le vor asigura vafa strălucitoare din Paris; iar dintre cei din urmă vor eși adevă- ratii eroi ai cauzei naționale.

P ocesul studentesc din Cluj are me- ritul de a fi ridicat vâlul de pe afaceri e din Oradea și Cluj lăsând să se vadă mâna guvernului, care încă ar fi fost dispus să mușamalizeze devastările din Oradea, care era obiectivul inițial.

Marea majoritate a studențimii are tradiția acelor falnici înaintuși, cari n'au spart geamuri, ci au distrus gra- nițe, n'au fost în slujba guvernelor ticătoase ci au luptat contra lor.

Azi se ridică studentul, care poartă în sine modestia sobră a bisericuțelor arhaice pe a căror grinzi seculare sunt încruste te vieliile veacurilor trecute, care poartă în inimă tezaurul doinelor și reflexul ciudat al duiosului fremăt de codru. Azi se ridică studentul, care poartă în sine sărăcia și cinstea unui neam, față de descendenții detracți ai tuturor viciorilor, față de vlăstarele bizan- tine, cari poartă cu sine moralu bizară a unui fanar apus.

Umbrele întărziate ale unui trecut dis- prețuit și laș căroră le-a succes la Ora- dea și Cluj se întineze încă odată nu- mele studentului român, nu au de a face cu st denți-neu română. Carnetul de cursuri nu dă drept nici unuia să desfigureze efigia morală a sufl tului românesc și a caracterului daco-român.

Studenți români, de partea voastră găsiți pe toți aceia, cari și după ce au părăsit bănciile universității păstrează și azi adevărata tradiție studentescă.

Dr. Emil Pop

Procesul politic al dezordinilor dela Oradea-Mare.

Amestecul direct al guvernului în cele întâmplare cu ocazia congresului studentesc. - Depoziția d-lui Lorin Popescu. - Trucurile. - Harababura între autoritățile civile și cele militare. Weiszlovits a fost întotdeauna dușman al Românilor. - Provocările.

Reportaj special.

În zilele de 28, 29 Februarie, 1 și 2 pumnal, în loc de revolver, căci permisul de a purta armă i-s-a refuzat în repetite rânduri. Cu acest pumnal a rănit și pe studentul Diaconescu, care a intrat pașnic în hotel, D. I. C. Cătuneanu descrie precis firea provocătoare a acestui om iar d. ziarist Samarineanu întrebând fiind că ce păreri are societatea minoritară orădeană despre Weiszlovits, a declarat că i-s-a spus: *Păcat că acest Weiszlovits n'a fost omorât!*

Președintele consiliului d. colonel Sbarcea. Comisar regal d. căpitan Negulescu. Apărarea este reprezentată de către cei mai distinși advocați ai baroului din Cluj: Părvulescu, Ioan Giurgiu, Căpitan Ion, d. căpitan Beleuță, profesor I. C. Cătuneanu, Valer Pop, d. colonel Brândușia, etc. — Pe banca acuzării stau 27 de inculpați. Cu ocazia acestui proces au ieșit la iveală multe păcate vechi multe lucruri cari până azi au fost mascate cinic de către cei cari aveau interesul s'o facă.

Prin proporțiile-i excepționale procesul acesta — după cum a mărturisit un apărător — se poate compara cu procesul memorandumului.

Amestecul guvernului.

Din depoziția d-lui L. Popescu, preș. Uniunii studenților din România, reiese clar amestecul guvernului în dezordinea studentescă. Ba mai mult, dsa face direct răspunzător de cele întâmplare la Oradea — guvernul liberal. Spune că *ministerul de interne a finanțat congresul iar d. Tătărescu este efectiv implicat în desfășurarea evenimentelor.* Expune convingerile dsale cu d. Tătărescu în legătură cu congresul și faptul că d. subsecretar dela interne, care se află pe atunci la Deva, chemă la telefon pe președintele studențimei — pentru a fi mereu în cunoștință cu cele săvârșite la congres. — Acum guvernul cearcă să se spele pe mâini de orice vină — continuă d. Lorin Popescu — și caută țapi ispășitori!...

Trucurile.

D. colonel Albu, comandantul pieții Oradea ca principal martor al acuzării, a făcut o semnificativă depoziție. Fiindcă era vorba de jurământul prestat, d. colonel Albu a trebuit să mărturisască adevărul.

Toți studenții cari se află azi pe banca acuzării, au ajuns aici printr'un truc. — Sub motivul eliberării unor bilete de liberă circulație prin oraș d. col. Albu i-a trimis la poliție. Studenții s'au dus de bună voie. Acolo li-s'a luat o declarație și-apoi au fost puși în libertate. După o lună, mai mulți au fost arestați și aduși în închisoarea militară din Cluj. Iată *trucul* acestui domn Albu — care a aruncat la închisoare în mod fraudulos, un număr destul de însemnat de studenți, fără ca să se fi putut stabili precis o faptă asupra lor — care să atragă aplicarea codului penal.

Harababura între autoritățile civile și cele militare.

D. procuror Moscu a declarat sub prestare de jurământ că nu se știe, dacă sarcina menținerii liniștii în timpul congresului cădea asupra *autorităților civile ori cele militare.*

Jidanul Weiszlovits dușmanul Românilor.

Aproape toți martorii cari au fost interogați asupra celor ce știu despre Weiszlovits, au declarat că acesta este un om pătimăș și dușmănos intereselor noastre naționale. În 1918 hotelierul Weiszlovits a refuzat să adăpostiască în hotelul său *pe ofițerii armatei române.* Weiszlovits a insultat un maior român și a chemat la duel pe un general român. Poartă la sine întotdeauna un

sul de a purta armă i-s-a refuzat în repetite rânduri. Cu acest pumnal a rănit și pe studentul Diaconescu, care a intrat pașnic în hotel, D. I. C. Cătuneanu descrie precis firea provocătoare a acestui om iar d. ziarist Samarineanu întrebând fiind că ce păreri are societatea minoritară orădeană despre Weiszlovits, a declarat că i-s-a spus: *Păcat că acest Weiszlovits n'a fost omorât!*

Provocările.

Din desbaterea procesului a rezultat următorul fapt: *că dezordinile au fost cauzate de provocări.*

S'a pretins că s'a aruncat pe studenți, din etaje, apă fierdă, pietre, bucăți de lemn și de sticlă. Un martor a declarat că a fost atacat *cu un foc de revolver*, pe când mergea pe o stradă dela periferia Orăzii.

S'a susținut că *ziaristul jidan Fleischer*, n'a venit pe scena unde se ținea congresul decât tot ca să *atâte, să provoace* spiritul studenților, cari își vedeau liniștiți de chestiunile programului lor. *Căpitanul american Keller*, care a avut impertinența să protesteze asupra unui lucru ce domniei sale nu i-a convenit, în plin congres, sigur că n'a făcut decât să tulbure și mai mult sufletele agitate ale studențimei. Pe urmă a venit cazul lui Weiszlovits care a rănit grav pe studenții amintuți.

După depoziția mai multor martori reiese că *4000 de comuniști* stau gata să atace pe studenți.

Deci studenții au fost provocați. Cine a pus la cale provocarea? Cine a fost interesat? Ca victimă a Congresului dela Oradea, pământul a înghițit trupul studentului Voloacă, despre care în primele zile se credea că dispăruse. De fapt el fusese internat la spital iar în chinuri grozave muri, în urma răni primite la Oradea. Guvernul însă nu vedem să ia nici o măsură asupra agresorilor. Weiszlovits este lăsat să se bucure de toate binefacerile libertății, iar studenții, în cea mai mare parte nevinovați sunt aruncați în închisoare. Condamnarea fără nici un criteriu de drept ar trebui să înceteze. Nu ne trebuie țapi ispășitori. Din cele ce vor urmă se va putea deduce precis că nici împotriva victimilor procesului de acum nu s'au putut administra probe de vinovăție. Toți martorii au depus favorabil iar singurul martor în care conta acuzarea, d. col. Albu s'a pretat *doar la mărturisirea trucurilor.* Iată acum detaliat desfășurarea procesului.

Ziua I, 28 Februarie

Inainte de masă.

După îndeplinirea formalităților de rigoare se trece la ascultarea acuzărilor. Studenții Diaconescu și Gherghel expun pe larg împrejurările în cari au fost provocați la hotelul Park, precum și împrejurările între cari a fost rănit studentul Diaconescu de către Weiszlovits. Apărarea ridică un incident cerând ca unul dintre dosarele acuzatului Kereszturi-Olteanu să se disjunga, întrucât faptele prevăzute în acel dosar n'au nimic comun cu devastările.

Consiliul respinge cererea apărării. Apărarea ridică apoi un nou incident, cerând disjungerea dosarelor acelor studenți, cari n'au martori suficienți.

Consiliul unește incidentul cu fondul admitând disjungerea în cazul când martorii nu s'ar prezenta în cursul desbaterilor.

După masă.

Se continuă audierea celorlalți inculpați. Sunt emoționante în special mărturiile făcute de studentul Barbu, care aproape plângea și de croitorul orădean Sighet. Cel dintâiu teolog în anul IV al facultății de teologie din București — susține din munca lui pe frații săi mai mici iar acum este informat că proprietarul casei vrea să-i dea afară frații și surioara mai mică. Croitorul Sighet declară că a fost arestat când mergea după un medic pentru mamă-sa care era grav bolnavă.

După ascultarea fiecărui acuzat în parte se trece la audierea martorilor. *Di Udrescu Vasile*, judec. instructor în Oradea declară că întrucât cercetările în afacerea Weiszlovit încă nu sunt terminate, nu poate spune nimic.

Di Gussi Aurel, inspector la siguranța din Oradea dă prețioase amănunte asupra caracterului antiromănesc al hotelierului Weiszlovits. Martorul crede pe Weiszlovits capabil de orice rău care s'ar îndrepta împotriva țării noastre, dat fiind dușmănia sa pătimăș în contra oricărui român patriot.

Di Moscu primprocuror Oradea întrebând fiind că cine este responsabil asupra celor întâmplare la Oradea, declară că *nu s'a știut care autoritate este responsabilă cea civilă ori cea militară.*

Di Lt. col. Albu, comandantul pieții Oradea este principalul martor al acuzării. *Di Colonel Albu* nu poate proba însă cu nimic vinovăția acuzărilor. Mărturisește că arestările studenților s'au făcut *printr'un truc* în mod cu totul arbitrar și incert. Și-anume invitând pe studenții cari se plimbau pe străzi să meargă la poliție pentru a cere bilet de liberă circulație. Se'nțelege au căzut în cursă cei mai nevinovați cari au căutat să se conformeze invitării dlui colonel Albu. La poliție însă în loc de bilet de liberă circulație li s'a cerut să facă o declarație. Pe urmă a fost puși în libertate iar peste mai bine de o lună arestați...

Di colonel Bunescu, fost prefect al poliției Oradea pe vremea congresului studentesc, este rugat din partea apărării să facă un expozeu mai larg asupra celor petrecute la Oradea, fiind în măsura de a cunoaște ca prefect de poliție, adevărata realitate a lucrurilor.

Martorul declară că studenții au fost provocați. În ce privește ordinele autorităților pentru menținerea liniștii congresului, declară că: *există o adevărată harababură între ordinele date de autoritățile civile și cele militare.* Depune favorabil pentru avocatul Moldovan și profesorul Cotruș.

Descrie precis pe Weiszlovits și probează sentimentele acestui om — cu totul streine de românism — ba chiar dușmănoase. Spune că *în 1921 Weiszlovit n'a primit în hotelul său ofițeri români* de unde reiese că este un element provocator.

Ziua II, 29 Februarie.

Inainte de masă.

Se continuă audierea martorilor. *Lorin Popescu*, președintele Uniunii naționale a studenților creștini. Studenții sunt tratați ca bande de răufăcători — spune dsa — eu sunt președintele lor, sunt deci capul bandei. Nu admitem însă ca o mână de studenți nevinovați să fie aduși pe banca acuzării și supuși adesea conlămnării, *ordonate de sus.* Nu admitem țapi ispășitori. Dacă guvernul urmărește exterminarea stu-

dențimei, atunci s'o spună pe față. Să aducă pe banca acuzării pe toți cei 6000 de studenți cari au participat la Oradea, cu mine în frunte...

Arată apoi împrejurările între cari s'au petrecut devastările dela Oradea. *Studenții au fost provocați* nu numai de evreii din Oradea dar și *anumiți agenți* cari au mai provocat și altădată.

Arată apoi cum guvernul a dat *lațitudine demonstrațiilor*, nepresupunând limita la care vor ajunge devastările. Arată *fondurile date de guvern pentru alimentarea congresului și legăturile dlui Tătărescu cu studenții cari au participat la Oradea.* *Di Lorin Popescu* a expus luându-și deplina răspundere, care este cauza determinantă a celor întâmplare. Din cele spuse rezultă clar un lucru care de astăzi nu va mai putea fi desmintit: *amestecul direct al guvernului în dezordinile studentescă dela Oradea-Cluj.*

După terminarea depoziției dl comisar regal cere să se interzică publicarea celor spuse de dl Lorin Popescu. După o scurtă deliberare, consiliul respinge incidentul.

După masă.

Ședință secretă — Căpitanul Keller a fost plătit pentru inscenare

Procesul devastărilor dela Oradea s'a transformat în proces politic. Acuzății nu mai sunt studenții, ci guvernul, după cum reiese din depoziția dlui Lorin Popescu, președintele Uniunii.

Pentru a preîntâmpina publicitatea unor depoziții în defavorul guvernului Consiliul de războiu, în ședința sa de ieri după masă, a ordonat ședință secretă.

Între astfel de împrejurări s'au făcut depozițiile dlui Cronț președinte al centrului studentesc din București.

După cât suntem informați *depozițiile dlui Cronț loveau direct în dl Tătărescu și guvern și erau mai detaliate în privința unor fapte asupra cărora dl Lorin Popescu n'a insistat îndeajuns.*

După depoziția dlui Cronț ședința a redevenit publică. Mulți dintre martori depun favorabil acuzărilor.

Di Samarineanu, ziarist arată, cum a provocat studențimea căpitanul Keller, care a fost bătut de către studenți.

D-sa spune despre căpitanul Keller că are dovezi precise că a fost plătit *cu o 100 de dolari pentru ca prin inscenarea sa, să ne discrediteze țara și studențimea.*

Ședința se suspendă până la orele 9 seara.

Ședința de noapte.

În ședința de noapte urmează audierea martorilor. În linii largi se depune favorabil acuzărilor. Mai mulți martori insistă asupra personalității lui Weiszlovits.

Ziua III, 1 Martie

Inainte de masă.

Se termină audierea martorilor. *Di Căpitan Negulescu*, comisar regal își susține rechizitoriul. Arată vinovăția acuzărilor, precum și împrejurările între cari s'au săvârșit devastările.

Cere achitarea dlui *dr. Cotruș* avocat, și alor patru calfe, asupra cărora nu s'a putut dovedi nimic.

Pentru ceilalți lasă pedeapsa la apreciere juratilor.

Di Părvulescu în numele apărării face un scurt istoric al mișcării. Arată

Continuare pe pagina a III-a

Procesul politic al dezordinilor dela Oradea

— Continuare —

apoi nevinovăția studenților, precum și faptul că asupra lor nu se pot administra probe serioase. Cere achitarea lor.

După masă.

Se continuă pledoariile apărării. **Advocatul Ion** stăruie asupra modului în afară de lege în care au fost arestați studenții. D-sa se oprește la *trucul* mărturisit de dl colonel Albu și condamnă aceste procedee inadmisibile. Cere onoratalui consiliu să nu facă din acest proces, un proces de șablon și de atmosferă ca în trecut ci să achite fără ezitare pe toți nenorociții de pe băncile acuzării. *Să se pedepsească adevărații vinovați, nu fașii ispășitori.* Cere în special achitarea dlor Cotrus și Moldovan.

DI Valer Pop vorbește de aplicarea legii Mărzescu în procesele studențești. Domnia-sa conchide că faptele ce se impută acuzaților de azi nu intră în prevederile nici ale articolului 1, nici 14, nici 17 din legea Mărzescu. Un fapt nu se poate pedepsi decât în virtutea unui text de lege precis. Apărătorul roagă pe onoratalui consiliu să nu se lase influențat de *teroarea morală* ce se exercită de sus în jos și să redea societății și universității pe nenorociții ajunși prin trucuri pe banca acuzării.

DI Ivan, președintele centrului studențesc, Cluj, spune că studenții s'au dus la Oradea ca să jure la statuia regelui Ferdinand că vor păstra neatinsă opera lăsată de el. Analizează cauzele care au determinat devastările: *provocările* (aruncarea cu apă, pietre, tragerea cu revolverul etc.).

DI Tudose Popescu expune documental pericolul evreesc. În continuare cere onoratalui consiliu achitarea, căci este sigur că armata își va ști face datoria.

DI Victor Medrea, student, cere achitarea acuzaților și sfârșește cu cuvintele adânc simțite: *Trăiască armata română!*

DI Vidican, student, numește procesul de azi, procesul Românilor nevinovați. Insistă asupra provocărilor. Se întreabă că dacă și acesta va fi un proces de șablon, de atmosferă, de teroare morală, atunci cum ne mai putem încrede în ziua de mâine?!

Doamna Bratu face o comparație între 1917 și 1927. Răscoala țărănilor și mișcarea studențească. Ambele au avut ca mobil reacțiunea dreptului oprimat care cerea viață și ambele au fost înfrânte prin aceleași mijloace — puțin deosebite unele de celelalte: mitraliera și temnița. Vorbește de trucurile dlui colonel Albu și le infieră cu ultima energie.

Ziua IV, 2 Martie

Inainte de masă.

Apărarea: continuă pledoariile în favoarea acuzaților.

DI Stătescu face un larg expozeu asupra celor întâmplate cu ocazia congresului studențesc. După ce documentează nevinovăția inculpaților, cere un verdict de achitare.

DI Noveanu, student în medicină, spune că la Oradea-Mare s'a răzbunat demnitățile naționale ultragiutate. Arată programul congresului și spune că studenții nu s'au dus la Oradea ca să devasteze. Dacă totuși s'au săvârșit fapte regretabile, acestea nu se datoresc decât unei psihologii mai puternice decât voința. Nu vrem fași ispășitori! Dacă on. consiliu crede că studenții sunt vinovați, atunci să pedepsească pe toți cei 6000 congresiști. Insistă asupra *trucurilor* la care a recurs dl colonel Albu pentru a aresta pe studenți. Victimele înscenării lui Keller și Weiszlovits, victimele provocărilor ordinare stau astăzi pe banca acuzării. Weiszlovits este lăsat în libertate — ca o sfilare revoltătoare — studențimea suferă în țara

ei, pe martirii noștri Bondrescu și Voloachă nu se găsește nici un consiliu de războiu să-i răzbune!

DI Căpitan Beleuță expune pericolul jidovesc și afirmă că cele săvârșite la Oradea nu sunt decât reacțiunea demnității naționale. Vorbește apăsător în special asupra provocărilor. Cere achitarea, spunând că chiar dacă on. consiliu ar arunca printr'o sentință trupurile celor 33 studenți în închisoare, totuși *ideea* promovată de ei va învinge.

DI Ioan Giurgiu compară procesul studențesc de azi cu procesul Memorandumului. Spune că în acest proces este în joc prestigiul întregului neam românesc.

(Sedința se suspendă până la ora 3 p. m.)

Sedința de după masă.

DI Ioan Giurgiu în continuare, insistă asupra trucurilor prin cari au fost arestați studenții. Descrie pe Weiszlovits ca pe un om pătuș și negru la suflet capabil de orice.

După o pledoarie de 4 ore — cere achitarea tuturor acuzaților.

DI prof. I. C. Cătuneanu. Cu simple bănuiele nu se poate proba culpabilitatea cuiva. Asupra acuzaților de azi nu apasă nici o faptă care să le determine condamnarea în virtutea unui articol de lege. — D-sa vorbește de programul congresului dela Oradea Mare — unde s'au discutat cu multă competență cele mai vitate problemele ale existenței noastre. Spune că studenții ar fi rămas liniștiți până la sfârșit *dacă nu ar fi fost provocați*. Precizează câteva fapte caracteristice pentru definirea jidanului Weiszlovits. Rezumă apoi și celelalte provocări — cari în mod firesc au determinat dezordinile dela Oradea. Expune pe larg pericolul jidovesc pe care este în măsura să-l cunoască și să-l simtă precis numai *ținerimea*. În consecință cere on. consiliu un verdict care să izvorească din cea mai leală interpretare a legii — pentru a nu cădea în păcatul juridic: *summum jus, summum injuria*. Termină rugând să se țină seama și de cele ce ar fi *volt să spună despre amestecul guvernului în cele petrecute la Oradea*, dar despre cari i-s'a permis să vorbească. Dealtfel au fost edificatoare în această direcție; *depozițiile dlui Cronț și Lorin Popescu, care a făcut direct responsabil guvernul de dezordinile congresului studențesc*.

DI Comisar regal Negulescu, în replică spune că îi este foarte greu să dea drumul cuvântului liber, așa după cum ar face-o într'un proces de altă nuanță.

Nu voi combate argumentele apărării, căci este greu s'o fac, spune d-sa. Cere condamnarea majorității acuzaților și rămâne pe lângă achitarea dlor a căror achitare a cerut o și la începutul procesului.

(Sedința se suspenda pentru o oră. Consiliul intră pentru deliberare).

Sedința.

După o oră de deliberare consiliul reîntră în sala de debateri. Acuzații sunt rugați să ia-ă afară pentru a se putea citi sentința. Sala e supra încărcată de studenți și de public select din Cluj și provincie.

Cu glas hotărât președintele consiliului începe rostirea sentinței.

Sunt achitați 17 inculpați și-anume: Oltean-Kereszturi Diaconescu, Gherghel, adv. Moldovan, Barbu, Blăjan, Dșoara Belițan, Dșoara Pautazi, Dunca, Sighetii, Tica, Belgea, D-bu, Tătu.

Au fost condamnați: Cărnul Nicoară (1 lună), Nemeș Nandor (1 lună), Pop Iosif (15 zile), Călugaru (15 zile), Crețu (15 zile) Crișan Iuliu (10 zile).

In absență: Răduleanu Marin (7 luni), Munteanu (7 luni), Paraochinescu (7 luni), Bonescu Emil (7 luni).

B. G.

Marșul biruinței.

Intruniile de până acum ale partidului național-țărănesc nu sunt numai obișnuite protestări împotriva unui regim oligarhic. Ele înseamnă căderea inevitabilă a unei cointeresări politice în agonie. La Iași și Făgăraș s'a osificat definitiv înfrățirea sufletească a Ardealului cu vechea Moldovă, la Ploești, Craiova și Cernăuți s'a desăvârșit armonizarea de credință și ideal a Munteniei cu dulcea Bucovina.

Armata conștiinței civice stă gata... De altă parte, exasperați de pierderea frânelor din mână, liberalii s'au frământat ca să găsească cu orice preț piatra filozofală a salvării. Și după multă tortură au găsit-o. *E contraofensiva*. S'au pornit deci pe urmele d-lui Iuliu Maniu. S'au dus la Iași și au adunat pe toți comisarii de poliție îmbrăcați în civil, pe toți birjarii evrei și pe toți vagabonzii străzilor, ademeniți de promisiunea unui tacâm la vre-un restaurant.

S'au ținut cu acest prilej avântate discursuri și s'au făcut interesante declarațiuni politice. D-rul Lupu a fost decretat cel mai mare erou al democrației și cel mai idealist om politic din țara românească. — Stelian Popescu, prin îmbrățișarea judaică cu fostul său rival, a uitat de toată demagogia ministrului muncii și de tot oportunismul colegului său întru portofoliu... Nimeni n'a suflat nimic despre trecut, părți jenante s'au acoperit prin sărutul marelui măestru al farsei — Duca pe obrazul — fără obraz — al doctorului Lupu.

D-l Argetoianu s'a simțit cel mai credincios și fericit fecior de casă al vintilismului și cel mai reprezentativ urmaș al conului Alecu.

Amăgit de o himeră, partidul liberal a pornit în turneu de întruniri fără să înțeleagă că irealitatea va putea dura o zi ori două nedemascată, dar nu o veșnicie... Și masca a căzut la Brașov. Liberalii au simțit la Brașov, cu tot retorismul mascat în cari și-au ascuns sinceritatea, că puțin va mai trece și creanga li-se va rupe brusc de sub picioare. Atunci s'a decis în mod discret încetarea contraofensivei. Acum suntem informați, că s'a renunțat la întrunirile liberale pentru totdeauna. Guvernul de azi s'a rușinat — ce-i drept, târziu, — de îndrezeala sa de a sfida calmitatea țaranului român prin provocări fățișe, căci în definitiv și răbdarea are o margine...

Dar cu ocazia acestor înșuriri de evenimente s'a precizat clar în conștiința publică un lucru: inexistență partidului liberal în masele populare și măsura în care guvernul actual este urit, pe drept cuvânt, de tot poporul. În schimb a avut ocazie ori cine să se convingă că singurul partid real în România-Mare este deocamdată partidul național-țărănesc. Iar felul disciplinat în care au pornit la luptă trupele de ostași credincioși marelui generalism Iuliu Maniu — după cum l-a numit la Cluj d. Al. Vaidă-Voevod — n'a putut face nimănui decât impresia unui *marș al biruinții democrației* împotriva oligarhiei brătieniste. *Emil Teleacu.*

Liberalii-protectori ai țărânilor?

Încă o legendă și în ce formă romantică! Cică-da, ei au furat, au furat pământul dela boieri, dar apoi l-au împărțit țărănilor, pentru care au bine meritat dela Patrie. Da roșu-i de tot, ca pe vremea pașoptistă, când frații Brătianu și Rosetti fraternizau pe străzile Parisului cu toți revoluționarii lumii, făceau parte din comitetele revoluționare și participau la comploturi anarhiste.

Dar ca o astfel de legendă să fie crezută, trebuie un auditor prost de tot, cum nu ne indoim că a fost cel dela întrunirea liberală din Cernăuți unde legenda a fost reluată de dl. Nistor.

Adevărul e că atât în 1848, cât și la 1864, apoi în 1917, partidul liberal n'a avut de loc pe inimă interesele economice țărănești.

În proclamația dela Iaș, revoluționarii roșii, întemeietorii partidului liberal în loc să ia pământul dela boieri, proclamă armonia socială și fac apel la „frumosul suflet ce caracterizează pe cei mai tari” ca să cedeze țărănilor un petec de pământ, iar mai târziu, guvernul revoluționar a desființat comisia instituită pentru emanciparea clăcașilor.

În 1862, partidul liberal, a fost pasiv față de chestia agrară. Kogălniceanu, împreună cu domnitorul Cuza, a trebuit să suporte primejdia de a rezolvi chestia rurală Frații Brătianu, Rosetti, Golescu n'au susținut interesele țărânilor. Ion Brătianu, într'un discurs din acea vreme zice că „trebuie să așteptăm până ce vor vedea proprietarii că modul proprietății de azi nu e cel preferabil pentru dânșii, să vadă că au alte surse mai bune, decât acelea ce le dau legile existente”.

Nu de regenerarea poporului român prin o împroprietărire le ardea liberalilor de atunci, ci de câștigarea puterii politice pentru a înlocui protipendăda la conducerea statului. Au mirosit roșii, boieri și ei, că sunt alte resurse mai bune, decât acelea ce le dau moșiile și vechile privilegii. Ce mai foloase decurg din administrarea

veniturilor țării! Întreg bugetul țării la discreția partidului și a partizanilor! Și ce muncă ușoară, comodă, fără hărțuiri ca niște iloși la țară! La aceasta se adăogă foloasele ce provin din administrarea creditului public, de care avea nevoie din ce în ce mai mare o țară și o populație, intrată în angrenajul producției și circulației capitaliste. O serie de instituții financiare, comerciale, industriale, cari devin un instrument puternic de profit, de dominație și loc de adăpost pentru zilele de opoziție.

În acest timp la sate s'a creat neobișnuită, care a dus la răscoala dela 1907 și la degenerarea fizică și morală a țărânilor, căzută pe o treaptă social-economică mult inferioară fraților de sub dominația străine.

Reforma agrară recentă este mult mai apropiată în timp de noi, încât să ne lăsăm mințiți. Ea s'a făcut sub presiunea evenimentelor din imediata vecinătate și la suflul revoluționar din acești ani. *S'a legiferat sub impresia unei continue frice, care a cuprins cercurile conducătoare. Și între timp s'au consolidat repede, printr'o război le-a deschis calea de a putea jefui averea națională într'o măsură nevătăată până atunci.* A fost o epocă eroică-romantică a economiei naționale care a permis tuturor aventurierilor politici să fure, miliarde și să se îmbogățească peste noapte.

În vâlmășagul mi iardelor, interesele țărânilor au fost uitate și disprețuite. *Dr. Sabin Mureșan.*

EPIGRAMĂ

Metamorfozări:

Dăunăsi d-rul Lupu arunca lui Stelian Popescu epitelul de „pește”. — Azi e stături de el.

*Că a ajuns și om „de stat”
E lucru evident, firește...
Atâta doară ne-a mrat:
Cum s'a schimbat în „om” din „pește”.*
T. P.

Vom dărâma un regim

Incuvinte emoționante prin proveniența lor din cristallul unui suflet încălzit și animat de cea mai ideală dragoste față de Țară și popor, emoționante prin tăria convingerii, cu care au fost anunțate, a declarat la Arad Marele Român Dl Dr. Vaida, că avem de dărâmat un sistem, un regim. Da, pentru a nu ne rostogoli în prăpastia, la cărei margini am ajuns deja, ca un imperativ categoric a salvării patrimoniului național, câștigat cu atâtea jertfe și sacrificii, se impune dărâmarea regimului fanariot-bizantin de azi, a regimului tuturor fărâdelegilor, ticăloșiilor nerușinărilor și corupției.

Este un adevăr crud prin realitatea lui, că România de ieri se cămăruia tot prin sistemul păcătoș de azi, sistem distrugător a tot ce poate fi, onest, ideal și înălțător. Sistemul înăbușirii libertăților cetățenești, denegării valorilor și capacităților, anihilării avântului civic și a concursului de validitate prin munca cinstită depusă în scopul fericirii obștești și implicit individuale.

După cum azi, așa și în trecut susținătorii regimului aveau o singură lozincă: ignorarea și sfidarea acestui popor de o bunătate și răbdare tradițională, jupuirea lui și acapararea tuturor bunurilor pentru o infimă minoritate — fanariotă prin obârșie, fanariotă prin obiceiuri și tradiție și diabolică prin fărâdelegile ei.

Prin intuiția divină a instinctului de conservare, ca un semnal venit din sferile înalte se ridicau glasuri de frănet pentru combaterea acestui sistem năruit de existență națională. Prin glasul providențial al marelui geniu Eminescu — ca o răsplătă pentru marile servicii și jertfe aduse în apărarea creștinismului — parcă Dumnezeu ne-a trimis un nevinovat „Memento”, ca să ne păzim și apărăm față de fanarioții-bizantini, cocoșăți în mari patrioți și dibaci cămăruitori și îndrumători ai destinului poporului nostru.

După înfăptuirea României-Mari, în ciuda tuturor realităților, cari indicau în mod imperios abandonarea sistemului păcătoș pentru a putea pune baze solide și masive țării întregite, cu un cinism revoltător până la provocare au permanentizat totuși vechiul sistem.

Vedem, ba ne chiar izbim cu toții de rezultatul dezastruos manifestat ca o emanațiune logică și firească a păcătoșului sistem. Ne găsim în deplină sărăcie, în deplină anarhie. În fața acestor, cari în urma toleranței noastre

— la tot cazul regretabilă — conduc țara, nu există noțiunea legalității, cinstei, onestității, respectului față de bunul public. Totul merge ca 'n plin codru, după bunul plac, contrar rațiunii de stat, contrar judecății sănătoase. Ei, atunci este imposibil, ca să nu observăm concepția lor satanică de jupuire a acestui blajin și atât de bun popor. Este imposibil, ca judecând feul lor de a fi, apreciind actele lor și preceptele lor de a conduce statul — să nu ajungi la convingerea, că potențaii de astăzi sunt cu totul străini de sufletul acestui popor, pe care niciodată nu l-au înțeles, și neînțelegându-l, nici nu l-au stimat. Este imposibil să nu deduci, că sunt elementele purulente, aruncate din trupul sănătos al altei nații și arvălrite de valurile vremii în această masă a poporului, cu care nu au știut niciodată să se identifice. Și numai grație generozității și mărinimozității poporului român exprimată prin așa zisa „legea naturalizării” s'au învrednicit de sonore nume românești.

Lată avem explicația, de ce acești protejați ai zeilor sau mai bine zis ai toleranței noastre ce ne tratează cu o dragoste, care dacă nu curmă deodată ne omoară pe rând și această dragoste trebuie să se curme.

Trebuie să se năruie din temelii acest regim amenințător cu distrugerea existenței noastre naționale.

Lupta a început. Dela un colț la altul a țării răsună frenetic ecoul chemării la luptă. Este lupta rededeptării conștiinței naționale pentru recucerirea libertăților și drepturilor acestui popor, uzurpat de inconștienții unui regim, care trebuie să piară în fața voinței suverane a suveranului popor.

În fruntea luptei merg conducătorii națiunii, fii născuți din națiune, crescuți în obiceiurile, datinele și tradițiunea națiunii, cari au aceleași bucurii și dureri, aceleași dorinți și aspirațiuni ca și poporul.

În baza dreptului lui de „suveranitate” poporul a pronunțat sentința de moarte a unui regim, care nu riscă să dăinuiească, fără a ne periclita existența!

Pe plaiurile Ardealului iar a răsunat ecoul divin al cântecului național: „Deșteaptă-te Române” și cu iuteala fulgerului a străbătut întreaga țară farmecul magic al poruncii profetului național „Deșteaptă-te Române”.

Românul s'a deșteptat. Vom sfârâma din temelii un regim.

Alhor.

Socialism „sui generis”

Totdeauna ni s'a părut suspect, că un ziar necitit de nimeni, absolut inexistent pentru opinia publică a putut să reziste timp atât de îndelungat, pe lângă că și-a amplificat cantitatea de hârtie și de gândire (de țărănism „nefalsificat”) cum e cazul ziarului „Aurora”, organ personal al spumegătorului ministru N. Lupu.

Dl Madgearu, detectivul ministrilor de finanțe, a desvăluit înfășșit acest mister denunțând dela tribuna Camerii resursele din care se alimentează ziarul Aurora. Pentru că dr. Lupu iubește atât de mult pe ardeleni, provincia aceasta, suptă de toți vampirii regimurilor parazitare, trebuia să figureze cu sume importante în lista de subvenții a zisului ziar.

Astfel cu ordonanța No. 419 din 4 Febr. 1928 s'au ridicat din fondul de Asigurări Ardeal 30.000 Lei, cu ordonanța No. 836 din 6 Februarie 50.000 lei din același fond cu ordonanța No. 835 din 6 Febr. alți 50.000 lei, adică în total 130.000 lei luați în mod abuziv din fondul asigurărilor muncitorești pentru Ardeal. Afară de aceste sume s'au mai ridicat din fondul de boală alți 70.000 lei, așa că în 4 zile ziarul „Aurora”, care se va boteza încurând

„în Apusul” doctorului N. Lupu, a consumat din fondurile destinate exclusiv pentru ajutorarea muncitorilor frumoasă sumă de 200.000 lei, dovadă strălucită a democratismului socialistului „sui generis”.

Dr Lupu este acuzat dela tribuna Camerii de deturnare de fonduri. Dl Madgearu arată că este fără precedent în analele politice ca un ministru al muncii să „micșoreze” fondul adunat din cotizația proprie a muncitorilor și destinat exclusiv alinării suferințelor celor bolnavi pentru întreținerea ziarului său personal, și întreabă dacă un asemenea act condamnat de lege și cea mai elementară morală politică mai este compatibil cu mențiunea în guvern a ministrului muncii.

Noi ne spunem: de ce zac în pușcării oameni cumsecade și colțești făcoeni se plimbă liniștiți, liberi a practica orice afacere mănoasă, în conflict cu codul penal.

Și încă ceva: ne-am lămurit pe deplin ce înseamnă socialism „sui generis” îmbrăcați în cămașă țărănistă la Dr. Lupu.

Avem o singură rugămintă către dl Madgearu: să verifice întreaga gestiune în legătură cu fondurile de asigurări Ardeal și să comunice rezultatul camerii.

Pentru statuia dr-lui Ioan Rațiu.

Cu ocazia petrecerei Chemării din 23 Februarie a. c. au binevoit a contribui următorii domni și doamne la fondul pentru ridicarea unei statui marelui român Dr. Ioan Rațiu la Turda:

Iuliu Maniu președinte 1000 lei, dna și dl dr. Al. Vaida-Vo vod 300 lei, dna și dl dr. Aurel Lazar 1500 lei, dna și dl dr. Ioan Erdélyi 1000 lei, dna și dl dr. Emil Hașegan 500 lei, dna și dl dr. Romul Boila 1000 lei, dl Sever Dan 1000 lei, dna și dnul dr. A. Bardossy 500 lei, dnul dr. Corneli Bianu 1000 lei, dna și dnul Emil Brtolon 400 lei, dnul gen Ioan Boeriu 500 lei, dna și dnul dr. Al. Borza 600 lei, dna și dnul dr. Eugen Bran 500 lei, dna și dnul dr. N. Caliman 500-700 lei, dna și dnul dr. Iustin Caliani 200-500 lei, dna și dnul Iulu Căpăneanu 200 lei, dna și dnul dr. I. Cârje 500 lei, dnul maior i. r. Ovid Cernea 500 lei, dna și dnul dr. Zosim Chirtop 500 lei, dna și dnul Virgil Comșa 500 lei, dna E. Coroianu 500 lei, dna și dnul dr. Liviu Cupșa 500 lei, dna și dnul I. Curea 300 lei, dna și dnul Dr. Romul Curta 500 lei, dna și dnul dr. Liviu Dan 500 lei, dna și dnul dr. Candu David 1000 lei, dna și dnul Dr. Emil Deciu 500 lei, dna și dnul dr. Victor Deleu 1000 lei, dna și dnul dr. Aurel Dobrescu 1000 lei, dna și dnul dr. Gh. Dobrin 300 lei, dna și dnul dr. Sever Erdélyi 1000 lei, dna și dnul dr. G. Egri 1000 lei, dna și dnul dr. P. Fărcașiu 300 lei, dna și dnul V. Ghidionescu 400 lei, dna și dnul I. Handrea 500 lei, dna și dnul dr. Iuliu Hașegan 1000 lei, dna și dnul dr. Alex Kiss 500 lei, dna și dnul dr. Iuliu Kis 1000 lei, dna și dnul Iuliu Laslo 150 lei, dna și dnul Ionel Lupescu 500 lei, dna și dnul Augustin Maior 500 lei, dna și dnul dr. I. Maioreșcu 500 lei, dna și dnul Col. Mărășescu 500 lei, dna și dnul dr. I. Moldovan 500 lei, dna și dnul dr. V. Moldovan 500 lei, dna și dnul dr. Gh. Moroianu 300 lei, dna și dnul dr. V. Muntean 1000 lei, dna și dnul Nic. Munthiu 500 lei, dna și dnul A. Mureșanu 1000 lei, dna și dnul dr. V. Mustea 500 lei, dna și dnul Ion F. N. grățiu 500 lei, dna și dnul maior Nemeșiu 500 lei, dnul dr. S. Nemeș 200 lei, dna și dnul Dr. Andrei Nicola 600 lei, dna și dnul dr. Voicu Niteșcu 1000 lei, dna și dnul dr. Pomp. Nistor 500 lei, dna și dnul Adrian Oțoiu 500 lei, dna și dnul col. Amos Pop 300 lei, dna și dnul dr. Gheorghe Pop 1000 lei, dna și dnul dr. Liviu Pop 1500 lei, dna și dnul Simion Pop 500 lei, dna și dnul Virgil Pop 500 lei, dna și dnul dr. Gh. Popovici 300 lei, dna și dnul dr. V. Poruțiu 1000 lei, dnul dr. Emil Precup 100 lei, dnul Dr. I. Răchitan 2000 lei, dna și dnul dr. N. Rogneanu 500 lei, dna și dl dr. Dionisie Roman 600 lei, dna și dnul dr. Șt. Rozvan 500 lei, dna și dnul dr. Oct. Russu 1000 lei, dna și dnul dr. Dănila Sabo 500 lei, dnul dr. Oct. Sglimbea 500 lei, dna și dnul dr. Aurel Socol 2000 lei, dna și dnul dr. Gh. Stoica 500 lei, dna și dnul dr. C. Tatar 500 lei, dna și dnul Rich. Tufsi 400 lei, dnul dr. Ioan Vescan 220 lei, Dr. E. B. 300 lei, Ema Romoțan 300 lei, Victor Pop 200 lei, F. Toma 200 lei, Dr. V. Petean 500 lei, dna dr. Coleriu 200 lei, ing. O. Pascu 200 lei, Ardeovan 100 lei, dr. Miches 200 lei, famiha dr. Domile 500 lei, T. An a 200 lei, A. Moldovan 200 lei, O. Sărbu 400 lei, I. Ban iu 00 lei, I. Martalogu 500 lei, G. Sion 200 lei, dr. Fl. Laurențiu 200 lei, dr. Morariu 100 lei, dr. Virgil Stan 200 lei, P. Bortes 100 lei, dera V. Senchia 100 lei, fam. ing. Mihavescu 1000 lei, ing. Gr. Manoilescu 500 lei, Pop Ioan 500 lei, dr. V. Cuparescu 200 lei, fam. P. Flueraș 300 lei, dr. Pomp. Răchitan 500 lei, dna Velțan 300 lei, dr. Tutulea 200 lei, dr. Bit 500 lei, dr. Pavel Gălan 500 lei, dr. C. Domșa 300 lei, ing. German 200 lei, dr. Ale. Bodea 500 lei, dna dr. Ciuta 300 lei, Theod. Tarziu 300 lei, stoican Ioan 200 lei, dr. S. Rog zan 200 lei, am. Căpușan 400 lei, I. Flueraș 500 lei, dr. V. Marcu 100 lei, dr. P. 200 lei, dt. Glăvan 300 lei, dr. A. Vancea 300 lei, ing. Slăvoacă 200 lei, am. Goina 200 lei, dr. Bratu 250 lei, fam. Popa 250 lei, Iuliu M. rar 300 lei, fam. dr. Beța 300 lei, fam. Șova 300 lei, fam. Tr. Popa 200 lei, dr. Resch 200 lei, Ion Ciopotel 200 lei, Nic. Bogdan Iliu 200 lei, J. Pernice Iliu 100 lei, dir. gen. Boeriu 500 lei, dr. Ioanovics 1000 lei, Victor G. Cadere 200 lei, dna dr. A. Egri 1000 lei.

Pentru foștii elevi ai liceului Beiuș

În vederea sărbărilor centenare ale liceului din Beiuș foștii elevi sunt rugați să-și trimită pe adresa dlui Francisc Hubic prof. de teologie la Oradea (Str. D. Cantemir 5) datele personale: Câți ani au studiat la Beiuș profesiunea și domiciliul actual spre a fi publicate în monografia liceului.

Citiți și răspândiți ziarul
Chemarea

EPIGRAME

Unui x. y.-z. (zis „Dădulea”)

Pe toți să îi zeflemisești
E unica manie-a ta.
Să fim discreți: a ta făptură-i
Cea mai de spirit... zeflema.

Mesagerii trimiși după imprimaturi au fost tratați cu refuz și'n Olanda.

Mesagerii lui Vintilă
Au cerșit și în Olanda,
Dar nici ea nu avu milă.
Speră-acuma la... Grönlanda.

T. Podariu.

Popularitatea baionetelor.

Suntem anunțați din surse sigure că guvernul concentrează mari trupe de jandarmi în Ardeal. Guvernul im-popularității și al fărâdelegii încearcă să-și salveze existența prin forța baionetelor. La pașnicele întruniri național-țărăniște se răspunde prin concentrări nejustificate de jandarmi. Ce rost au aceste procedee inadmisibile?! Care este mobilul lor? Exasperarea guvernanților orbiți de eventualitatea plecării dela putere, nu constituie un motiv suficient. Când mizeria economică amenință să bată la poarta unui neam întreg, când toate trebile publice merg pe de a 'ndoaselea, guvernul liberal concentrează trupe de jandarmi. Nu este destul de batjocorit acest Ardeal — nu este ultragiă de către toți — reprezentanții politicianismului fanariot acum i-se aduce o nouă provocare. Mărturisirea oricărui oftat, ori unei dureri care doare, este strangulată cinic de oameni fără răspundere — orbiți de căpătuirii și cuceriri personale.

No credem ca guvernul liberal să înceteze provocările, căci astfel nu putem preciza ce se va putea deslătuși mâine!

AFORISME

Prezența de spirit este aptitudinea de a mobiliza în tine la un moment dat tot ce posezi ca știință, energie, hotărâre și tact.

Cel ce suferă să fie înșelat, dejuțat și tiranizat, fără protest interior și exterior, ține cu minciuna și josnicia.

Nu-ți fie frică de nimic și nu consideră nimic ca imposibil.

Curajul să lumineze totdeauna înaintea ta ca o făclie.

Prentice Mulford.

Iustitia e supusă discuției, forța e ușor de recunoscut și fără discuție.

Pascal.

Aviz.

Toți abonații noștri sunt rugați a ne trimite abonamentul indicând și numărul abonamentului cu care i-se trimite ziarul. Cei cari nu doresc a se abona să ne retrimită numărul și rezistanța abonamentului, fără însă a rupe adresa de pe ziar, căci altcum nu-i putem șterge din controalele abonaților.

Administrația